

Mulgi pidu tõi Sooglemäele kokku perimuse, luuvuse, päevä ja vihma

Mulgi, Mulgimaa sõbra ja külälise lähiksest ja kaugegt kogunive 16. mail 2026 Sooglemäele Mulgi elämuskeskuse, kus sai teos VIII Mulgi pidu „Ämäriguaa luu“.

Tegemist olli Mulgimaa kige suurrembe perimussündmusege, mis köüt mulgi keele, muusika, tantsu, kogukonna ja vana perimuse kokku nüidse aa näitemängukuntsige. Joba pidu ürgüsen üteldi ärä, et sää, kus rahvas kokku saap, laul kõlap ja tants pörmandu pöriseme panep, sää, sünnip lugu, uus perimus. Sii lause võtt selle päevä äste kokku: Mulgi pidu om ja pias edespidigi oleme üits ütteeidmise ja perimuse edesikandmise lugu.

Siikörd olli pidu vähä töistmuudu kokku pantu. Mulgi pidu es peete pallald ütäl päeväl, vaid terve nädäl enne sedä sai üle Mulgimaa kuulda-nätä tillembit konserte ja ülesastmisi ek jundamit. Sedäsi luudi pidutuju joba enne suurt kokkusaamist.

Pidupäev esi akas taluväräti ja laada vallategemisege. Sii tõi kokku kodutse söögi, käsitüü ja inimese eri kihelkondest ja omavalitsustest. Päe paist ja inimese vuursive röömsaste elämuskeskuse usseaia pääle. Üits edimesi äste miilde jäänu ülesastmisi olli Mulgimaa Noordeorkestre konsert „Polkast rokini“, mes näidäs äste, kudas vana võip kõlade kah värskelt, vägevelt ja nuuruslikult. Just sii vana ja uvve kokkuköütmine olli terve pidu tunnumärk.

Päevätsen kavan paksive pallu avastemiseröömu kultuuripesäde, kus eri pundi saive oma kavadege üles astu – sedäsi es jää kennigi kõrva. Nii tillembe püünede andsive pidule uugu ja värvi – külälise es ole sää, pallalt päältvaateje, vaid saive liiku üte pesä mant tõise manu ja nätä Mulgimaa kirivest kultuuri.

Väige süämlik olli laste- ja uvve mulgi muusika konsert, kus astsive üles nii latse, noore ku täisinimese. Sii konsert and tunnistust, et mulgi kultuur ei tähende pallald vanu mälestusi, vaid eläp edesi noorde äälten, uutten laulen ja vastsen luumisetüün. Nagu kõrraldeje kinnitive, om pidu päämine mõte kutsu kokku kik mulgi – noore ja vana –,

Mulgi Kultuuri Instituudi ja Mulgi Elämuskeskuse juht Tintsi Are tõrvikuge kige ihen ja omavalitsuste nõnamihe lippege perän – sedäsi viiti pidutuli pidulatsi manu. Pildi: Taavid Meedia

Mulgi pidu tuup kokku latse ja suure, köüdäp kokku uvve ja vana.

Ilrmumuusikali päätegelase ollive kuradi poja Lisna ja Lasna. Püüne pääl om koorilaulje ja pillimihe.

et ütenukuun laulda, tantsi, kõnelde, tunda röömu ja uhkust oma kultuuriruumi üle.

Pidu naglas sai kavva oodet ja edimest kõrda rahva ette tuudu irmumuusikal „Ämäriguaa luu“, mis tõi püüne pääle mulgi irmu- ja jubeluu. Pidulauvjuht Oksa Priit ütäl joba pidu ettevalmistemise aal: „Mulgi perimusest om täädä maru pallu nõidu, vetevaime, luupainejit, aldjit ja tõisi esivärki tegelasi. Just nüid ärkäve nii luu laulu, muusika, tantsu ja jutuvestmise abige ellu.“

Sii mõte olli pidupäeväl iluste teos tettu – perimus es jää kauges muuseumiasjas, vaid sai nallakas, mängulises ja ajoti esiki vähä salaperätselt kõhedas luus. Püüne pääle astsive TEMUFI tiater, ansambel OOPUS, iistlause, Themuri Sulamanidze saateansambel, Mulgimaa koori ja segärahvatanurühm Samm Sassis. Kuigi vihmasadu eidut osa päältvaatejit ärä, sis kohapääle jäänu inimeste jaos sai pidu just ämäriguaal oma õige näo ja mõtte – vana jutu, mida päevälengen ek pallalt raasike miilde tuletedes, akassive nüid püüne pääl eläme ja kõlame. Kindlaste tules sedä irmumuusikali vähembelt üits kõrd viil mängi, näituses ütäl ämärel löikusekuu ödakul, ku küündletule ja muusikali tegelase, laulu ja liikmise äräteve vana aa uskmise jälle ellu.

Mulgi pidu 2026 näidäs väige äste, et perimuskultuur võip olla juuri pidi vana küllen kinni, aga iki uus ja põnev. Ollive ju mulgi joba vanal aalgi uvvemiilise. Mulgi pidu sai oma väe just sellest, et vanadele lugudele mõisteti anda uus kõla. Kavvas aas jääve miilde ja süämese noordeorkestre vägev konsert pidu ürgüsen, mõnusa kultuuripesäde, lastekonsert, uvve mulgikiilse laulu ja õhtune nõiduslik muusikal. Mulgi pidu kinnit jälle, et Mulgimaa kultuur ei ole vana aa mälestus, vaid eläv ja edenev vaimuperändus, mida kandas ütenukuun edesi. Sedäsi sai Sooglemäel teos rohkemb ku üte päevä pidu – sündüs uhke ettevõtmine, mis oiap mulgi vaimu edespidi kah elun ja nättävel. Ku me sedä pallalt esi tahame.

Väre Irma

Villändi valla abivallavanemb
MKI/MEK üldkuunoleku liige
Mulgi kiil: Ilves Kristi

Viiratsi mäe otsan laul segakuur Üits Viis. Kura kätt veere pääl seisäve koorijuhateje Lõhmus Lii, Toomsalu Liisi ja Lillepuu Tiina.

Pilt: Härmi Evelyn

Jundamel "Pärniku Brait ja sõbra" jakkus lusti tubliste. Pildi pääl om pillimihe Koppeli Juhan, Kingu Hugo ja Põllu Vihur. Pilt: Kasemetsa Katrin

Pidu tulli jundamidege

Mulgi pidu nädälil 11.-15. maini peeti üle Mulgimaa pidutuju luumises tillembit pidusit ek jundamit. Sai juvva, sai süvvä, sai laulda ja tantsu lüvvä. Oma jundame kuuluti ve vällä ka mitu Villändi valla raamatukogu aruraamatukogu, näituses Olstren tetti raamatukogutunn mudilastele, Mulgimaa kirjavara väläpanekit sai kaia Ramsi, Kärstne, Paistu raamatukogun ja Suistlen värviti viil mulgi mustrit ja mängiti mälumängu. Paistu sotsiaalmanjan olli mulgiteemaline täadmistepruuv ja Raasilla võidusõiduruaa pääl võidusõidujundam.

Tarvastu kiriku man röömustive inimesi Tarvastu gümnaasiumi kandle ringi latse ja nende õpeteje Tomsoni Daisi. Pilt: Viiaski Gertu

Paistu jundamel tantseve Paistu ja Tarvastu rühmä, tantse õpetive Koppeli Kati, Pajuste Kristi ja Mägra Deena, muusikat teive Kõlava Karmoškade ja Pärniku Brait. Pilt: Ilves Kristi

Olstre lasteaia, kooli ja raamatukogu ütine jundam peeti Olstre järve veeren. Pilt: Orumetsa Kersti

Mõisakülä lasteaia latse Mõisakülä jundamel. Kaabu sihen seisäp pillimis Pärniku Brait. Pilt: Kasemetsa Katrin

Mulgi vanemb Oksa Priit röömust kullejit jundamege Karksi-Nuia kultuurikeskusen. Pilt: Adra Liis

Karksi mulke perepidu olli ütekörrage nii jundam ku Kitzbergi gümnaasiumi kevädekonserert. Pilt: Loit Hanna-Lauren

Tarvastu käsitüükoa õvve pääl peeti pikälavvapidu ütine tantsu, laulu ja mängege. Pilt: Tafenau Krista

Karjatnurme jundamel ast üles rahvamuusikaansambel Kirime. Pilt: Kõressaare Sandra

Mulgi segäkuur viis tükikse Mulgimaad Pariisi

Maikuu olli Mulgi segäkuuril tegemisi täis. Emädepäeväl kõrrald kuur konserdi Tarvatu kirikun, kus sai kullele Charles Gounod' missat, iistlulje ollive Listra Maria ja Kaiv Karl Markus. Kõlasive ka muu laulu ja täädä-tuntu koorimuusika. Kullejit olli tullu nii lähembelt ku kaugembelt ja sedäsi saime Mulgimaad jälle vähä rohkemb nättäves tetä. Konserdist kõneldes viil siamaani – äid sõnu tullep nii e-kirja ku televoni tiil ja sii tiip muduki rõõmu, et mede tüüsit ja tegemisi tähele pandas ja innates.

Mulgi segäkuur Pariisin Saint-Martin-des-Champsi kirikun.

Pilt: Oja Ahto

Terve kooriaaste valmistime selles, et viia Mulgimaa Pariisi. Teime koorilaagrit ja lauluarjuti mitmel puul. Üten laagren käis meil külän Lunge Inga, kes koolit meid avaligu esinemise ja kehäkeele teemal. Öppus olli uvitev ja and kindlaste ülesastmistes kindlust manu. Koolituse kõrraldemist toet Villändi vald.

Peräst ilust emädepäeväkonserdi paksime koorivormi kohvrese ja võtime suuna Pariisi poole. Joba lennuki pääl panti tähele mede rõõvit ja uuriti, mes laani meil om. Suur rõõm olli nätä, et mitu reisilist jõusive

mede Pariisi konserdile kah.

Kohapääl vaadessime kohalikku elu ja linna, võtime aiga omavahel olemises ja muduki laulime – Eiffeli torni all kõlas Simmi Juhani "Mulgimaale".

Selle reisi päämine sihk olli viia Mulgimaa ja mulgi kultuur Pariisi. Üten Prantsusmaa Eestlaste laulukoorige andsime lauba õhtu konserdi Saint-Martin-des-Champsi kirikun. Kirikuse olli tullu sadakond kullejet, kelle silmist võis nätä, et mede laulneile miildis. Esieränis tore, et

nende ulgan ollive ka Tarvatu mulgi, kes medege saman lennukin Pariisi sõidive.

Enne konserti ollime üte päevä Rantsusmaa eestlaste kogukonnage Pariisi Eesti saatkonnann. Jututeemasit jakkusi Mulgi mustridest Karksi-Nuia mõtsun üles võet "Nukitsamihe" vilmini. Oleme ju iki kõnelnu, et mede suuv om näidate Mulgimaad tervele ilmale. Sii olli mede seidsmes vällämaareis. Reisi toet Mulgimaa Arenduskoda.

Tõrvatilgas miipotin olli sii,

et reis olli just Mulgi pidu aal. A mede laani ollive joba ennemb tettu ja siikörd läits sedäsi, et viisime üte tähtsä killu Mulgi pidust oopis kaugembele.

Mede, mulke suuv om üits – näidate, et me oleme olemen, toimeteme, laulame ja tantsime. Sedä sai tettu nii Mulgimaal ku Pariisin kah.

Mulgi segäkuur om aastidege näidänu, et oleme tähtis osa Mulgimaast. Julgide laane ja tuvege teoge astume vapraسته edesi ja oodame põnevusege, mes uus

lauluaaste tuup. Ku sia, ää lugeje, tunnet, et su ellu oles vaja rohkemb laulurõõmu, seiklusi ja ütist engämist, sis ärä pelgä meile endest täädä anda.

Mede selle reisi laan sai küll kuhjage täidet ja joba raasike arutime Rantsusmaa sõpruge tulevigulaane – või-olla saame tuleve kõrd joba Mulgimaal kokku.

Mulgimaa jäi meist Eiffeli torni ala kõlame.

Saare Madli
koorivanemb
Mulgi kiil: Ilves Kristi

"Nupute vällä" oiap mulgi kultuuri noorde ulgan elun

Lehkeku 27. päeväl sai Mulgi elämuskeskuse teos Mulgimaa koolinoorde mälumängu "Nupute vällä" VI aaste kolmas ja perämine täädmistepruuv.

Mälumängun saive oma täädmise ja nupukuse roovi pääle panna Mulgimaa kuule 5.–9. lasse õpilase.

Teemades ollive siikörd mulgi söögi ja Sapase Marie Liplapi aia- ja majapidämiskuul. Mälumängus valmistemise aal tullu esieränis oolege lugede ka jürikuu aalehte Üitsainus Mulgimaa.

„Nupute vällä“ mängust om aastidege saanu osaliste jaos oodet sündmus, mis tuup kokku noore Mulgimaa kuulest. Kuvendel mänguaastel pannive ennest roovi pääle kaits punti Kitzbergi gümnaasiumist, kolm punti Tõrva gümnaasiumist, üits punkt Halliste põhikoolist, Abja gümnaasiumist ja Tarvatu gümnaasiumist.

Küsimusi mälumängu jaos teive Mulgimaa raamatukogude tüüteje. Kigil kuvvel mälumän-

Mulgimaa koolinoorde mälumänguaaste lõppi 27. mail Mulgi elämuskeskuse.

Pilt: Leskova Piret

guaastel om oolege küsimusi vällä nuputen raamatukoguidje Torimi Mare, Porkaneni Ingrid, Saaremäe Tea, Tellise Sirle, Järvisse Anne ja Oissar Evi. Siikörd olli mälumängu lõpp esivärki, sest edimest kõrda ollive kik küsimusi tennu raamatukoguidje kutsutu Mulgi elämuskeskuse sündmusest osa saama. Kik kohale tullu raamatukoguidje saive tänapapre kah.

Täädmisteproovi kõrral-

demise man ollive siikörd abis ka Abja gümnaasiumi õpilase Laasi Laura-Liisa ja Laanemäe Tommi, kelle kogukonnaraktika ülesandes olli „Nupute vällä“ mälumängu kõrraldemise man avitemine. Abja gümnaasiumi õppekavan om kursus „Mulgi kultuur ja kogukonnaraktika“, mille aal saave noore kogukonna ettevõtmisten abis olla ja õppi sedäsi tundma mulgi kultuuri ja sellest lugu pidäme.

Koolilastel tullu vastate väigepõnevide küsimuste pääle. Näituses uuriti, kudas mulgi söögitegemise man nutika ja kokkuoidliku ollive. Rahvasuu kõnelep, et mulk ollu nõnda kokkuoidlik, et esiki ahjulämmit es lase raisku minna. Öige vastus olli, et mulgi teive ulka süüke just ahjun – süük panti pääle kütmit ahju audume. Viil tullu noordel nupute, kes om nii kolm „tegelast“, kes teenive en-

dele keelege leibä. Nii om kikas, peni ja kuulmeister.

Mälumänge tulemuse om eri aastidel ollu peris tasavägitse ja sii annap täädust sellest, et noore om äste ette valmistem ja nende uvi mulgi kultuuri vastu om suur.

VI aaste viimäse mängujao võitjes ja terve mänguaaste üldvõitjes tullu Abja gümnaasiumi punkt Noore Mulgi, kus murdsive päid Kuninga Jan-Marten, Randveri Pille-Riin, Mõttuse Heleri ja Einmanni Lisandra. Neid avit kuulmeister Lõhmus-Erg Christi.

Tõise kotusse sai Tarvatu gümnaasiumi punkt Üitsainus Tarvatu, kelle õpeteje olli Sootsi Helle, ja kolmandes jäi Kitzbergi gümnaasiumi võistkond Ubina, kedä valmist ette Kase Piret.

„Nupute vällä“ VII mänguaaste akkap sügüse Mulgi nädäli aal Halliste põhikoolin.

Mälumängu läbiviimist toet Eesti Rahvakultuuri Keskuse Mulgimaa perimuskultuuri toetemise meede.

Mälumängu pääkõrraldeje

Kreevsi Maile
Mulgi kiil: Ilves Kristi

Raamatu autori Vunderi Helen ja Peebo Monika ütten oma lastege Viru talu köögin.

Pilt: Kohjuse Kevin

Viru talu perenaine tei lastele kokaraamatu

Kokast pereemä ja Viru talu perenaine Peebo Monika om ütten päevapilt-niku Vunderi Helenige ja lastege valmis saanu raamatu "Lapsed kööki".

"Selle raamatuge ma tahas anda lastele üte väärt tüüriista, mille abige köögin toimete ja avaste, et söögitegemine võip olla tore seiklus ja oma kätege saap valmis tetä midägi väige ääd. Muduki saap söögitegemise man arjute neid asju, mida lääp vällänpuul küüki kah vaja, näituses rehken-demist, oma aa ja ülesannete jagamist," sellät Peebo Monika.

Süvvä teive Peebo Monika ende kolm last Mona-Liisa, Otto-James ja Lola -Eliise ja Vunde-

MONIKA PEEBO
Fotod HELEN VUNDER

ri Heleni poig Liam ja söögitegu käis Pahuveren Viru talu köögin.

Süüke om raamatun kokku 50, nii soolast ku magust, nii öhtus ku ommukus. Sihen om ka näituses Mulgi puder, karask,

kama apupiimäge, kapstarulli, pelmeeni. "Osa om lihtsa tetä, a mõne man om vanembe abi kah vaja. Kik retsepti akkave tuurainest ja söögi tulep akatusest lõpuni esi valmis tetä. Sii om terve pere kokaraamat, mis juhatep esi süvvä tegeme, mitte poodist valmis asju ostma. Teime sedä puultõist aastet, sest vahepää ol-live latse järgemüüdä tuulerõugin ja tullu ette muid takistus," ütäl Peebo.

Raamatun ei ole pallalt söögitegemise õpetuse, vaid kik muu kah, mes selle manu käip, näituses saap säält täädust, kudas tetä poodinimekirja, küüki kõrran oida ja söögiriistu lavva pääle säädä.

ÜM

Nalla kah

Kulmeister küsüp: „Juku, mesperäst me kigepäält näeme välku ja alla raasikse aa peräst kuuleme pikse kõminet?“

Juku: „Selleperäst, et silmä om ihenpuul ku kõrva.“

„Liisa, kas sia lääs mihele peris ullule, ku temäl oles pallu raha?“

„Oi, Volli, siu ettepanek tul-pel nõnda äkki ...“

Kaits sõbranjet omavahel.

„Kudas siul nädälivahetus läits?“

„Peris äste – kaotsi lätsive au, süümetunnistus ja ihupesu. Esieränis kahju om ihupesust.“

„Mia lei viis kärbläst maha, kolm esäst ja kaits emäst.“

„Kudas sia täät, kes emäne ja kes esäne olli?“

„Sii om lihtne – esätse tük-sive ölle pääle ja emätse passeve televonni pääl.“

HENDRIK ADAMSONI MURDELUULEVÕISTELUS

Ole saarlane või mulk, võruke või muu muhe murdekeele kandje – Mulke Selts oodap siu luuletusi 1. septembres 2026 e-posti aadressi pääle helles.mulgi@gmail.com.

Rohkemb täädust mulgimaa.ee

MULKIDE SELTS

ESTI KALDAKULTUURI KESKUS

Lapsele

Kuld Orjakivi all

Vanast orja-aal olli üits talu-perenaene Elme mõisa einämaal karjan. Ta olli tõiste käest kuulu, et orun Orjakivi all olevet kulda.

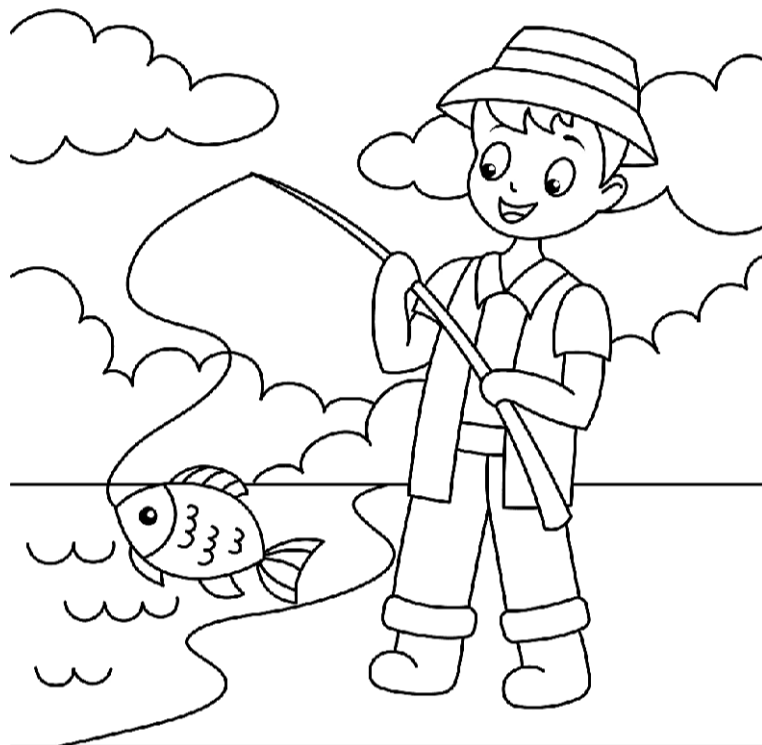
Kari sei rahuligult ja pere-naene, kes imust kulda endele, akas tävve jõuge Orjakivi kanguteme. Ta olligi kivi üles kanguten, kivi veere alt kastitävve kulda vällä võttan ja kivi pääle tõstan. Kari ollu selle aage kaugele lännu ja perenaene läits

neid tagasi aama. Kullakast jäi senikavvas kivi pääle.

Karjage tagasi tullen astun perenaene röömsa meelege kivi manu, kus ta kulla jätt. A temä suures imestuses ollive kullast järgi jäänu pallalt koltunu puulehe.

ERA II 236, 619/20 (10) < Helme khk, Koorküla v, Laksi t, – S. Jõemets < Asta Jõemets

Värvi kalamiis iluste ärä!

Ruute sissi om ärä paetet 10 kala:

SUDAK (koha), ANGERJAS, LATIK, AVI (haug), AHUN (ahven), RUTAS (roosärg), TÕUGJES, KIVINUUL (hink), SÄGÄ, KIVIRULL (võldas).

Otsi vällä! Loe edes- ja tagaspidi, alt üles, ülevest alla ja viltu kah!

J	L	Ä	T	U	O	H	I	B	M
M	U	R	Õ	N	T	D	M	V	K
A	U	Õ	U	V	R	B	K	K	A
V	N	S	G	T	M	E	I	M	D
Õ	I	G	J	O	A	V	T	Ü	U
P	V	G	E	M	I	S	A	J	S
D	I	M	S	R	Õ	M	L	P	Ü
Õ	K	E	U	O	J	T	Õ	E	V
G	M	L	M	I	B	A	H	U	N
B	L	K	A	Ä	G	Ä	S	U	D

Sääjä sõna õigeste rivvi, sis saat üte vanasõna!

JAHIMIIS KUJU MÕLEMBE JA ÕNNETU KALAMIIS LIKE OM.

Mulgi Kultuuri Instituudi välläanne Üitsainus Mulgimaa

Aalehe välläandmist toeteve Eesti Ravakultuuri Keskuse Mulgimaa perimuskultuuri toetamise abinõu, Tõrva, Mulgi ja Viljandi vald.

Toimetus:

e-post: kristi@mulgimaa.ee

toimendei: Kristi Ilves, tel 5344 8176

Toimendusel om voli kirjatükke parande ja lühembes tetä.